

dr hab. Piotr Szwiec prof. UAP
Wydział Architektury i Wzornictwa
Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Poznań - Nowy Tomyśl, 20.04.2022 r.

Recenzja osiągnięcia artystycznego i aktywności artystycznej Pana doktora Karola Murlaka, pracownika Uniwersytetu Humanistyczno-Społecznego w Warszawie sporządzona w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

Zleceniodawca recenzji

Recenzja została napisana w oparciu o przesłane pismo z dnia 2.02.2022 roku, informujące o powołaniu mnie decyzją Rady Doskonałości Naukowej (Z8.4000.35.2021.6.kk) w skład Komisji Habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym pana doktora Karola Murlaka, pracownika Uniwersytetu Humanistyczno-Społecznego w Warszawie, wszczętego w dniu 23 lipca 2021 roku w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Postępowanie przeprowadza Rada ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W związku z powyższym z Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie otrzymałem pismo z dnia 2.02.2022 roku, z prośbą o sporządzenie recenzji (kus-521-7-2/2021).

Dostarczona dokumentacja

W związku z przydzieloną funkcją otrzymałem komplet dokumentacji w formie elektronicznej i papierowej, stanowiącej podstawę sporządzenia recenzji w bieżącym postępowaniu habilitacyjnym, zawierający:

- kopię dokumentu potwierdzającego uzyskanie stopnia doktora;
- informację o danych kontaktowych habilitanta;
- opracowanie: *Autoreferat*;
- opracowanie zawierające prezentację dorobku twórczego: *Załącznik I - Projekty*;
- opracowanie zawierające prezentację dorobku dydaktycznego: *Załącznik II - Dydaktyka*;
- opracowanie zawierające wykaz osiągnięć: *Załącznik III - Osiągnięcia*;
- opracowanie zawierające dokumentację osiągnięć: *Załącznik IV - Archiwum*;
- Wniosek o wszczęcie postępowania habilitacyjnego do Rady Doskonałości Naukowej z dnia 20.07.2021 roku;
- Postanowienie Rady ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie nr 30/2022 o powołaniu mnie w skład Komisji Habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym pana doktora Karolowi Murlakowi, z dnia 20.01.2022 roku;
- Pismo zawiadamiające z Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie z prośbą o wykonanie recenzji (kus-521-7-2/2021), z dnia 2.02.2022 roku;
- Większość dokumentacji w wersji elektronicznej.

Dane o habilitancie

Pan doktor Karol Murlak urodził się 19.11.1982 roku. dyplom licencjata sztuki uzyskał w 2005 roku na kierunku projektowanie przestrzeni w Falmouth College of Arts (obecnie Falmouth University), Wielka Brytania. Temat pracy: Projekt systemu wiat dla trzech przystanków kolejowych w Falmouth.

Dyplom magistra sztuki uzyskał w 2007 roku na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Temat pracy: Projekt składanych siedzisk modułowych.

Stopień doktora sztuki w dyscyplinie sztuki projektowe uzyskał w 2013 roku na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Tytuł pracy: Dotykać wzrokiem, patrzeć dłońmi. Projektowanie wielozmysłowe z zastosowaniem percepcji wzrokowej i dotykowej.

Zatrudnienie w jednostkach naukowych

Od września 2016 roku adiunkt drugiego stopnia na Wydziale Wzornictwa Przemysłowego w Pratt Institute, Nowy Jork, Stany Zjednoczone.

Od września 2015 roku adiunkt w SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym (początkowo w Katedrze Wzornictwa na wydziale zamiejscowym w Poznaniu, obecnie na Wydziale Projektowania w Warszawie).

Od września 2012 do sierpnia 2015 roku adiunkt w Katedrze Architektury Wnętrz na Wydziale Sztuki Mediów w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych (dawniej Polsko-Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych).

Od września 2007 do sierpnia 2016 roku asystent na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Otrzymane stypendia i granty

W latach 2018 do 2019 Stypendium Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Młoda Polska oraz przed uzyskaniem stopnia doktora w latach 2006 do 2007 Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wyróżniające wyniki w nauce dla studentów uczelni artystycznych.

Nagrody i wyróżnienia

W 2013 roku otrzymał III nagrodę w kategorii: meble historyczne w Konkursie na Meble miejskie dla Gdańska organizowanym przez Urząd Miejski w Gdańsku (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską), wyróżnienie honorowe w Konkursie studialnym na opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego komendy i komisariatu Policji organizowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Oddział Warszawski Stowarzyszenia Architektów Polskich (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską i Zuzanną Lemieszek), I nagrodę w zamkniętym konkursie na projekt wystawy stałej w Muzeum Archidiecezji Warszawskiej organizowanym przez Muzeum Archidiecezji Warszawskiej i Parafię Bazyliki Archikatedralnej w Warszawie (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską).

W 2014 roku otrzymał główną nagrodę w konkursie *Projekt witacza dla miasta Łodzi*, przyznane przez Departament Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi.

W 2015 roku zajął 2 miejsce w V Międzynarodowym Konkursie na Formę Przestrzenną w konkursie *Rozdroża wolności*, organizowanym przez Fundację Wspólnota Gdańska. Otrzymał za projekt *Everydrop* wyróżnienie Arting w konkursie Wzornictwa Przemysłowego - *Miejsce w którym żyjemy* organizowanym przez Fundację *Ludzie-Innowacje-Design* oraz Urząd Miasta Bielsko Biała. W tym też roku otrzymał I nagrodę w pierwszym etapie, w Konkursie *Wizja Wypoczynku – Skandynawski Funkcjonalizm* Fundacja Piotra Klera.

W 2019 roku otrzymał nagrodę dla projektu *Rozszerzonego Drewna* w Konkursie *Pratt Research Open House* organizowanym przez Pratt Institute w Nowym Jorku.

W okresie przed uzyskaniem stopnia doktora w latach 2008 i 2012 otrzymał nagrody i wyróżnienia za projekty własne i opracowane wspólnie z Magdaleną Czapiewską w następujących konkursach: *Design by...* organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, *Designed for Poznań* organizowany przez Urząd Miasta Poznania, *Make Me* odbywającym się podczas 2009 Łódź Design Festival, *Forte Projekt '09* organizowanym przez Meble Forte, konkursie na projekt Ścieżki Ryszarda Kapuścińskiego organizowanym przez Urząd dzielnicy Ochota Miasta stołecznego Warszawa i Fundację Bęc Zmiana, *Sanitec Koło Łazienka 2008* organizowanym przez Sanitec Koło i Tatrzański Park Narodowy, *Mebłościanka 2008* organizowanym przez Meble VOX, *Terma Design 2008* organizowanym przez Terma Technologie, *Dzień Barwy* Instytutu Wzornictwa Przemysłowego i System Barwny NCS.

Ocena autoreferatu

Autoreferat przedstawiony przez Pana dr Karola Murlaka zawiera notę biograficzną, opis działalności twórczej i w zasadniczej części opis, wraz z obszernym ideologiczno-filozoficznym ujęciem, wskazanego dzieła habilitacyjnego. Jednak nigdzie nie pojawia się jego tytuł, który został sformułowany we wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego do Rady Doskonałości Naukowej z dnia 20.07.2021 roku. Tytuł ten brzmi: *Projekt materiału Rozszerzone drewno zaprezentowany na przykładzie serii ław Zakosy*.

Autoreferat został podzielony na następujące rozdziały i części: *wykształcenie i zatrudnienie, wstęp, opis dzieła* podzielony na: *abstrakt, metodyka, sytuacja, precedensy, koncepcja, eksperymenty, zastosowanie, prezentacja, wnioski*, a następnie część pod tytułem *działalność* podzielona na: *aktywność artystyczną i naukową, dydaktykę, aktywność organizacyjną oraz popularyzację*. Autoreferat kończy *postowie, spis ilustracji i bibliografia*. Pozostałe części będące osobnymi zeszytami, a zawierające dokumentację dorobku są opisane jako załączniki do autoreferatu.

Większość autoreferatu poświęcona została wskazanemu osiągnięciu artystycznemu. Cały autoreferat jest skonstruowany poprawnie zarówno pod względem językowym, jak i merytorycznym. W sposób wyczerpujący omawia zagadnienie zarówno samego wskazanego osiągnięcia, jak i dorobku habilitanta oraz jego postawy twórczej, naukowej i dydaktycznej.

Ocena istotnej aktywności artystycznej

W pracy zawodowej habilitant podejmuje zadania projektowe, realizując je łączy współczesne idee z naturalnymi materiałami i technologiami.

Jak sam o sobie pisze:

Tworzywo, sposób jego obróbki i ukształtowanie mogą stanowić o jakości otaczających nas przestrzeni i przedmiotów, dlatego projektując, badając i ucząc skupiam się na tym, co namacalne i zmysłowe. Chętnie pracuję na styku dziedzin. Moje działania często łączą wzornictwo i architekturę wewnątrz ze sztuką, rzemiosłem, techniką i nauką.

Zrealizowane projekty:

Habilitant jest autorem i współautorem projektów licznych wystaw, większość projektów powstała przy współpracy z Magdaleną Czapiewską. W spisie wymienione zostały:

Projekt wystawy czasowej (Nie)śmieci Centrum Designu Gdynia z 2019 roku (projekt graficzny wystawy Lech Rowiński);

Projekt wystawy czasowej towarzyszącej wydarzeniu kulturalnemu Polish Table: Mine, Yours, Ours Museum of Food and Drink w Nowym Jorku w 2018 roku (projekt według scenariusza Moniki Kuci);

Projekt czasowej wystawy plenerowej The Future of Takeout Departament Ochrony Środowiska Stanu Nowy Jork i Pratt Institute w Nowym Jorku w 2018 roku (projekt graficzny Thitipol Chaimattayompol i Eric O'Toole);

Projekt wystawy stałej w kryptach Bazyliki Archikatedralnej w Warszawie Muzeum Archidiecezji Warszawskiej i Parafia Bazyliki Archikatedralnej w Warszawie pod wezwaniem Męczeństwa św. Jana Chrzyciela w 2015 roku (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską, koncepcja i realizacja multimediiów Eryk Habowski);

Projekt trzech wystaw czasowych w ramach cyklu Nagroda Roku Stowarzyszenia Architektów Polskich Stowarzyszenie Architektów Polskich w Warszawie w latach 2013–2015 (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską);

Projekt wystawy czasowej Polski Cement w Architekturze – XIX Edycja Stowarzyszenie Architektów Polskich w Warszawie w 2015 roku (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską) oraz projekt dwóch wystaw czasowych w ramach cyklu Nagroda Roku Stowarzyszenia Architektów Polskich Stowarzyszenie Architektów Polskich zrealizowanych przed uzyskaniem stopnia doktora z lat 2010–2011.

Jest też autorem instalacji prezentowanych na wystawach:

Projekt instalacji przestrzennej Hurrah w Instytucie Kultury Polskiej w Nowym Jorku i Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Waszyngtonie w 2019 (zespół: Danielle Begnaud, Katarzyna Michnowska, Marzena Krupa);

Projekt instalacji przestrzennej Cudzysłów zrealizowanej w Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie w 2016 roku (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską);

Projekt neonu Ufo w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie w 2013 roku.

Przed uzyskaniem stopnia doktora w 2009 roku powstał projekt instalacji plenerowej *Światłostwa* dla Fundacji Bęc Zmiana w Warszawie (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską).

Projekty mebli:

W 2020 roku powstał projekt składanego stołu *Grid* dla *Phoenix*, w 2019 rodzina ław *Zakosy* (wyprodukowana indywidualnie), w 2018 projekt ekranu działowego *Paravane* ramach działalności na *Pratt Institute*, w ramach działalności na Wydziale Wzornictwa Przemysłowego, w 2014 rodzina siedzisk *Ping Pong* dla *Polskiego Związku Firm Deweloperskich* (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską).

Przed uzyskaniem stopnia doktora powstały: w 2012 roku rodzina stołów i stołków *Sto* (wyprodukowana indywidualnie) oraz w 2008 roku meblościanka *In Out* dla *Meble VOX* (projekt stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską).

Projekty produktów:

W 2020 roku zrealizowane zostały zabawki międzypokoleniowe *Ageless* na zamówienie organizatorów wystawy *New Old, Design for Our Future Selves*.

Przed uzyskaniem stopnia doktora w 2012 roku powstała w ramach produkcji własnej lampa wisząca *Flex*, w 2011 roku grzejnik modułowy *Neo* dla *Terma Technologie*, a w 2009 roku płytki ceramiczne *Kostka* produkcji własnej, klapki plażowe *Japonki* również produkcji własnej, lampa zapachowa *O!* dla firmy *Martinelli Luce* (projekty te powstały wspólnie z Magdaleną Czapiewską w ramach pracowni Designlab).

Projekty wnętrz:

W roku 2016 został zrealizowany projekt wnętrza modelowego sklepu marki *Ogrodnicy* dla *Amplus* w Krakowie. Przed uzyskaniem stopnia doktora w 2012 roku powstał projekt aranżacji wnętrza biura firmy *MSL Ciszewski Financial Communications* w Warszawie (projekty te powstały wspólnie z Magdaleną Czapiewską)

Udział w wystawach:

W 2021 roku projekt *Zakosy* był prezentowany na wystawie zbiorowej *International Kogei Award in Toyama* a w 2020 roku w Muzeum Sztuki i Designu w Toyamie w Japonii.

W 2020 roku projekt *Ageless* był prezentowany na wystawie zbiorowej *New Old. Design for Our Future Selves* w *Pratt Manhattan Gallery* w Nowym Jorku, a projekty *Rozszerzone Drewno i Zakosy* zostały zaprezentowane na wystawie indywidualnej *Sinus* w *Concordia Design* w Poznaniu.

Projekt *Kostka*, stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską, został wyeksponowany na wystawie zbiorowej *The Spirit of Poland, w 2015* w *Centro Carioca de Design* w Rio de Janeiro w Brazylii, w 2014 roku w *Museu Nacional do Conjunto Cultural da Republica* w Brasília w Brazylii i w *São Paulo Design Weekend* w São Paulo w Brazylii.

W 2015 roku projekt *O!* stworzony wspólnie z Magdaleną Czapiewską, został wyeksponowany na wystawie zbiorowej projektu *Viva Light* na Międzynarodowych Targach Poznańskich, w ramach *Arena Design 2015* roku oraz na wystawie zbiorowej *Świe(t)lne historie* w Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie.

Projekt *Sto* został wyeksponowany na wystawie zbiorowej *Polski folk* w 2014 roku podczas *Ambient Ljubljana, Ljubljana Design Week* w Lublanie w Słowenii, w 2013 w *Narodowym Muzeum Chłopa Rumuńskiego* w Bukareszcie w Rumunii oraz podczas *Sofia Design Days, Trojan expo* w Sofii w Bułgarii.

W 2014 roku stworzone wspólnie z Magdaleną Czapiewską projekty zostały wyeksponowane na wystawach zbiorowych: *Electricity* na wystawie *Zawód projektant. Świadomość i działanie* w Galerii Salon Akademii w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, a projekt *Kostka* na wystawie *Polished Up. Design from Poland IMM Cologne* podczas *The International Furniture Show* w Kolonii w Niemczech.

W roku 2013 miała miejsce ekspozycja stworzonego wspólnie z Magdaleną Czapiewską projektu *Flex* na wystawie zbiorowej *Projekt Warszawiak* podczas *Wawa Design Festiwal* w Sali wystawowej *Soho Factory* w Warszawie.

W spisie znalazły się też wymienione 15 zbiorowych wystaw i jedna indywidualna zorganizowanych przed doktoratem.

Z przedstawionej do recenzji dokumentacji ukazuje się twórca dojrzały, świadomy i posiadający znaczną wiedzę w zakresie uprawianej przez siebie dyscypliny. Przedłożone do oceny realizacje zostały przedstawione czytelnie.

Na podstawie analizy całości osiągnięć artystycznych stwierdzam, iż Pan dr Karol Murlak to projektant, który jest przygotowany do podejmowania wyzwań projektowych o zróżnicowanej skali i tematyce.

Działalność naukowa

W 2019 roku w *Formy.xyz* wydawanym przez Wydział Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie piśmie internetowym opublikował artykuł *Utracone doświadczenie. Praktyczna edukacja projektowa w czasach cyfrowej rewolucji*.

Tak tą publikację opisuje autor:

W artykule stawiam tezę, że wzrost znaczenia mediów społecznościowych i programów komputerowych niesie ze sobą wiele wyzwań dla projektowania oraz edukacji projektowej. Portale, takie jak Pinterest czy Instagram z jednej strony popularyzują wzornictwo, ale z drugiej nadmiernie upraszczają a czasem po prostu zafałszowują obraz dyscypliny. W masowym przekazie liczy się atrakcyjność wizualna, którą łatwo uchwycić na fotografii, a nie fizyczność rzeczywistego obiektu. Za tym oczekiwaniem masowo zaczęli podążać projektanci, którzy coraz częściej zamiast na użytkownikach skupiają się na widzach swoich projektów. Dodatkowo sama praca projektantów w znacznym stopniu przeniosła się ze świata fizycznego do cyfrowego. Programy komputerowe w połączeniu z technikami zautomatyzowanego prototypowania z jednej strony ułatwiają projektantom wykonywanie ich pracy, ale z drugiej oddzielają ich od materii, z którą do niedawna na co dzień obcowano w pracowniach. Twórca utracił więc styczność z tworzywem i z utworem.

Przed uzyskaniem stopnia doktora w 2009 roku w Programie Rozwoju Bibliotek opublikował teksty i rozwiązania projektowe, których był współautorem w publikacji pt. *Poradnik Biblioteka – małe pomysły na wielkie zmiany*.

Publikował prezentacje i artykuły prezentujące własne projekty w projektów w czasopismach polskich i zagranicznych. W spisie znalazło się wyszczególnione 6 publikacji z okresu po doktoracie i 11 przed.

Zgodnie z dostarczoną dokumentacją wygłosił też na konferencjach, warsztatach i innych spotkaniach krajowych i zagranicznych 10 wykładów przed doktoratem i 2 po.

Dorobek, jego zakres i jakość w pełni uzasadniają postawiony w konkluzji wniosek o przyznanie stopnia doktora habilitowanego.

Ocena osiągnięć dydaktycznych

Informacje o dorobku dydaktycznym habilitanta zamieszczone zostały w albumie *Dydaktyka*.

Wszystkie prezentowane studenckie opracowania projektowe cechuje dbałość o jakość. Są to projekty o zróżnicowanym stopniu trudności, a ich poziom jest wysoki.

Z dostarczonej dokumentacji wyłania się postać pedagoga, który rozumie rolę wychowawcy i mistrza w procesie rozwoju studenta.

Habilitant opisuje swoją koncepcję zajęć opartą na doświadczaniu, badaniu i współpracy.

Pracę ze studentami, podobnie jak własne działania projektowe, habilitant opiera o eksperyment, który uważa za źródło najlepszych pomysłów. Eksperyment ten to rzeczywiste doświadczenia.

Autor nie wyobraża sobie kształcenia projektowego w oderwaniu od tych podstaw. Manualne doświadczanie nie straciło jego zdaniem na znaczeniu w dobie rewolucji cyfrowej. Projektanci wprawdzie zyskali nowe narzędzia, ale wygenerowany cyfrowo obraz nie zastąpi własnego

doświadczenia, sterowane cyfrowo frezarki i drukarki trójwymiarowe, powstały właśnie po to, aby przenieść doświadczenia z bytu cyfrowego w świat rzeczywisty.

W autoreferacie w kontekście kształcenia projektantów zawarte zostały także słuszne refleksje:

W ciągu ostatnich dwóch dekad znacząco zmieniły się sens i rola projektowania. Od projektantów coraz częściej oczekuje się pomysłów zrywających z dotychczasowym stanem rzeczy albo rewolucjonizujących jakiś segment rynku.

Nie wystarczy już więc wiedzieć tego, co wiedzą inni. Kluczowa jest nowa wiedza, którą wytwarza sam zainteresowany albo taka, do której dostęp mają nieliczni, dlatego przyszli projektanci muszą się uczyć, jak prowadzić, rozumieć i wykorzystywać badania.

Habilitant ma świadomość, iż jego praca dydaktyczna jest nierozzerwalnie związana ze zmianami zachodzącymi w otaczającym nas świecie. Podczas prowadzonych zajęć ze studentami przekazuje wiedzę i doświadczenie zdobyte podczas własnej pracy zawodowej, jednocześnie nie zapominając o kreatywnym interpretowaniu tematów.

W procesie dydaktycznym stawia nacisk na rozwój intelektualny, eksperyment i rozwój wrażliwości.

Zatrudniony w Pratt Institute w Nowym Jorku, w latach 2016 do 2020, na Wydziale Wzornictwa Przemysłowego na studiach magisterskich - prowadził następujące przedmioty: projekt dyplomowy, badania dyplomowe, badania w projektowaniu, projekt sponsorowany oraz na studiach licencjackich: projektowanie produktu, projektowanie mebla stacjonarne, podstawy projektowania produktu, portfolio i wprowadzenie zawodowe.

Od września 2015 roku w SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym (początkowo w Katedrze Wzornictwa na wydziale zamiejscowym w Poznaniu, obecnie na Wydziale Projektowania w Warszawie) prowadził zajęcia na studiach licencjackich z następujących przedmiotów: projekt dyplomowy, badania w projektowaniu, proces projektowy, projektowanie przestrzeni stacjonarne, projektowanie interakcji stacjonarne, projektowanie multisensoryczne, podstawy projektowania produktu, podstawy projektowania przestrzeni, podstawy procesu projektowego, podstawy konstrukcji.

Od września 2012 do sierpnia 2015 roku w Katedrze Architektury Wnętrz na Wydziale Sztuki Mediów w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych (dawniej Polsko-Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych) prowadził na studiach licencjackich następujące przedmioty: projekt dyplomowy, aneks dyplomowy – projektowanie mebla, projektowanie wnętrz, projektowanie mebla. Współpracował jako asystent profesora Piotra Pereplysia przy prowadzeniu: projektowania wnętrz, projektowania mebla i Podstaw projektowania.

Od września 2007 do sierpnia 2016 roku na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie prowadził na studiach licencjackich i magisterskich przedmiot konstrukcja i forma oraz jako asystent profesora Piotra Pereplysia - wybrane zagadnienia projektowe.

Całość przedstawionego dorobku wraz z zawartymi w autoreferacie własnymi refleksjami, stanowi dowód na pedagogiczne i artystyczne umiejętności Pana dr Karola Murlaka.

Ocena osiągnięcia artystycznego - dzieła artystycznego

Pan dr Karol Murlak wskazał jako osiągnięcie artystyczne, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dzieło pt. *Projekt materiału Rozszerzone drewno zaprezentowany na przykładzie serii ław Zakosy*.

Projekt powstał w ramach działalności projektowo-badawczej w Pratt Institute oraz w Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS, dzięki życzliwości i wsparciu obu uczelni.

Tak w skrócie autor opisuje opracowaną przez siebie technologię:

Rozszerzone drewno to materiał o strukturze ażurowej sieci i wytrzymałości zbliżonej do litej lub klejonej deski. Chroniona patentem technika produkcji polega na cięciu desek na sinusoidalne elementy, które następnie łączy się ze sobą z przesunięciem. Przerwy powstałe w wyniku przesunięcia elementów pozwalają na ograniczenie zużycia surowca i wagi materiału o ponad 20%. Struktura jest w całości wykonana z drewna i zachowuje wszystkie jego naturalne cechy.

Jednak całe dzieło, poza aspektem technologicznym, posiada też wymiar artystyczny – projektowy. Materiał otrzymany w wyniku opracowanych zabiegów spełniający wymogi zarówno technologiczne, jak też ekologiczne świetnie sprawdza się w przygotowanych zestawach mebli, obiektów. Są to swoiste szkice projektowe, obiekty eksperymentalne, ale jednocześnie zawierające w sobie potencjał funkcjonalny, tyleż otwarty co oczywisty dla widza i użytkownika. W zestawie mebli nazywanych przez autora *rodziną ław Zakosy* sprawdzone zostało praktyczne i doświadczalnie zbadane zastosowanie materiału.

Po obróbce surowiec zwiększa swoją objętość, nieznacznie traci na wadze i zyskuje na wytrzymałości. W marcu 2018 roku wynalazek został zarejestrowany w Urzędzie Patentowym RP pod numerem P.424891, a w maju 2021 roku udzielono mu patentu. Deska jest cięta przy użyciu komputerowo sterowanych urządzeń, ale można sobie wyobrazić wykonanie tego zabiegu zwykłą frezarką z założonym szablonem. Element jest przesuwany lub obracany i klejony.

Jak autor twierdzi:

Powstała w ten sposób płyta jest w całości wykonana z drewna i zachowuje wszystkie jego naturalne właściwości. Technika pozwala uzyskać materiał o większej szerokości i mniejszej masie bez straty na wytrzymałości surowca. Rozwiązanie oparte na bardziej efektywnym niż dotąd zastosowaniu drewna odpowiada na potrzebę oszczędzania zasobów naturalnych. (...)

Dzięki swoim właściwościom mechanicznym rozszerzone drewno stanowi zarówno materiał konstrukcyjny, jak i wykończeniowy. Przydatność wytrzymałej, ale lekkiej deski została sprawdzona poprzez zastosowanie w projekcie mebli Zakosy. Zakosy to zestaw ław wykonanych z rozszerzonego drewna klonowego. Meble nie mają jasno zdefiniowanej funkcji, w zależności od potrzeby chwili mogą pełnić rolę siedzisk, stolików lub pomocników. (...) Modularne wymiary ław ułatwiają ich zestawianie i aranżowanie w większe układy, a jednakowa szerokość pozwala łączyć meble w dłuższe rzędy. Zakosy wyróżniają się charakterystycznym, sześciokątnym wzorem rozszerzonego drewna,

z którego wykonano blaty i nogi ław o prostej, geometrycznej formie. Każdy mebel ma kształt prostokątnej klamry składającej się z trzech ażurowych płyt.

Będąca wskazanym osiągnięciem technika rozszerzania drewna na przykładzie serii ław Zakosy po raz pierwszy została zaprezentowana w marcu 2019 roku podczas wydarzenia Pratt Research Open House podczas których zostało wyróżnione jedną nagrodą. Meble Zakosy, zostały też zakwalifikowane do nagrody Kogei Award, w efekcie czego zaprezentowano je na międzynarodowej wystawie pokonkursowej International Kogei Award in Toyama 2020, która odbyła się w Muzeum Sztuki i Designu prefektury Toyama w Japonii. Wydarzenie to trwało od 25 lutego do 4 kwietnia 2021 roku.

Meble zostały też pokazane w Poznańskim centrum Concordia Design. Rozpoczęty wykładem pokaz miał formę indywidualnej wystawy, która trwała od 13 do 20 czerwca 2019 roku.

Proces tworzenia i rozwoju techniki rozszerzonego drewna oraz mebli Zakosy został opisany w artykule Expanding Wood: Developing and Validating the Material through Physical Experiencing and Examining, który został przyjęty do publikacji w czasopiśmie Craft Research. Artykuł ukaże się w numerze wydanym w marcu 2022 roku. Craft Research jest recenzowanym czasopismem ujętym w bazie danych Scopus. Technologia rozszerzania drewna oraz meble Zakosy zostały wyróżnione stypendium Młoda Polska w 2018 roku.

Całość dzieła cechuje spójny sposób rozwiązywania trudnych zadań projektowych. Podjęty temat oraz sposób opracowania, od koncepcji do realizacji, świadczą o profesjonalizmie habilitanta i jego dojrzałym podejściu do projektowania. Wszystkie użyte środki zostały przemyślane, skromne i oszczędne.

Edycję dokumentacji dzieła cechuje wysoki poziom. Dostarczone do recenzji albumy zostały starannie i estetycznie opracowane, a następnie wydane. Zamieszczony materiał ilustracyjny został dobrany trafnie, zarówno pod względem merytorycznym, jak i graficznym.

Konkluzja:

Przedstawione w postępowaniu habilitacyjnym zrealizowane dzieło artystyczne, stanowi własne oryginalne rozwiązanie problemu projektowo-artystycznego, spełnia wymogi art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Osiągnięcia artystyczne, twórcze Pana doktora Karola Murlaka stanowią znaczny wkład w dyscyplinę sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki.

W związku z powyższym popieram wniosek o przyznanie Panu doktorowi Karolowi Murlakowi, stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki.

Poznań, 20.04.2022 r.

dr hab. Piotr Szwiec prof. UAP

